

İhale sözleşme sürecinde döviz kurunda yaşanan dalgalanma ile idareden alacaklı olmanın sözleşmenin feshedilmesi bakımından davacı şirket için haklı sebep oluşturmadığı ürün siparişi ile tarihindeki yazılı ihtarına rağmen davacı şirketin taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine göre yerine getirmediği davacının bu fiilinin İhale Sözleşme Kanunu uyarınca mücbir sebepler dışında ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek

anlamında geldiği, bu durumun yasaklama kararı verilmesi için yeterli olduğu, her ne kadar ara karar gereği dosyaya sunulan fatura ve ödeme bilgilerinden davalı idarenin teslim edilen malların ödemelerini süresinde ve tam olarak gerçekleştirmediği görölmekte ise de bu durumun taraflar arasında imzalanan sözleşmede yüklenici bakımından fesih nedeni olarak belirlenmediği davacının hiç veya süresinde yapılmayan ödemeler için adli yargıda alacak davası açabileceği veya icra takibi

yapabileceği nitekim
davacının anılan hukukî
yollara başvurmak suretiyle
alacağının bir kısmını tahsil
ettiği idarenin edimlerini
gereği gibi ifa etmemesinin
davacının sözleşme
kapsamındaki yükümlölüklerini
yerine getirmekten kaçınması
için gerekçe olamayacağından
dava konusu işlemden hukuka
aykırılık bulunmadığı

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2021/3114 K.

2021/3894 E. ,

.

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2021/3894

Karar No:2021/3114

TEMYİZ EDENLER : 1. (DAVALI) ... Bakanlığı

VEKİLİ : Av. ...

2. (DAVALI YANINDA MÜDAHİL)

... Genel Müdürlüğü

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... Su Çevre Teknolojileri ve Kimyasalları Ticaret Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü'nce 30/01/2018 tarihinde açık ihale usulüyle gerçekleştirilen "Katyonik Polielektrolit Alımı İşi" ihalesi uhdesinde kalan ve anılan işe yönelik sözleşme imzalanan davacı şirketin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmediğinden bahisle 1 yıl süre ile bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklanmasına ilişkin 26/12/2018 tarih ve 30637 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; döviz kurunda yaşanan dalgalanma ile idareden alacaklı olmanın sözleşmenin feshedilmesi bakımından davacı şirket için haklı sebep oluşturmadığı, ASAT'ın 19/09/2018 tarih ve 35608 sayılı ürün siparişi ile 20/09/2018 tarihindeki yazılı ihtarına rağmen davacı şirketin taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine göre yerine getirmediği, davacının bu fiilinin 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 25. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca mücbir sebepler dışında ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek anlamında geldiği, bu durumun yasaklama kararı verilmesi için yeterli olduğu, her ne kadar 05/11/2019 tarihli ara kararı gereği dosyaya sunulan fatura ve ödeme bilgilerinden davalı idarenin teslim edilen malların

ödemelerini süresinde ve tam olarak gerçekleştirmediği görülmekte ise de, bu durumun taraflar arasında imzalanan sözleşmede yüklenici bakımından fesih nedeni olarak belirlenmediği, davacının hiç veya süresinde yapılmayan ödemeler için adli yargıda alacak davası açabileceği veya icra takibi yapabileceği, nitekim davacının anılan hukukî yollara başvurmak suretiyle alacağının bir kısmını tahsil ettiği, idarenin edimlerini gereği gibi ifa etmemesinin davacının sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınması için gerekçe olamayacağından dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nce; bir kısım taahhüdünü yerine getiren davacı şirkete yapılması gereken ödemelerin Sözleşme'nin 12.2.2. maddesinde belirtilen sürelerle riayet edilmeden gerçekleştirildiği, bir kısmının ise icra takipleri sonucu tahsil edildiği, hatta sözleşme feshedildikten sonra dahi davacının idareden alacaklı olduğunun Değerlendirme Komisyonu'nun raporunda belirtildiği, davacının taahhüdünün sözleşme hükümlerine göre yerine getirilmemesinde davalı idarenin de kusurlu olduğu, ihale konusu malın önemli bir kısmını idareye kusursuz olarak teslim eden ancak hak edişlerinin yaklaşık %65'lik kısmını hiç veya süresinde alamayan davacının taahhüt altına girdiği ürünleri yurt dışından temin etmek zorunda olduğu, bu nedenle davacı şirketin döviz rezervine ihtiyaç duyduğu, idarenin ifadan kaçınmasının işin yürütülmesi sırasında davacı şirket bakımından önemli ölçüde mali güçlüğü yol açtığı, bu durumun "ahde vefa" ve "karşılıklılık" ilkelerine uygun düşmediği, taahhüdün yerine getirilmemesine idarenin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirmemesi ve kusurlu davranması sonucu ortaya çıkan ekonomik sıkıntılar neden olduğundan davacı şirket hakkında tesis edilen yasaklama işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davacının istinaf başvurusunun kabulüne,

... İdare Mahkemesi'nce verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararın kaldırılmasına, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca esastan incelenen davada, dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDELERİN İDDİALARI : Davalı tarafından, döviz kurundaki dalgalanmaların ifa engeli olmadığı, mücbir sebepler dışında sözleşme ile üstlenilen edimlerin ifa edilmemesinin kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmayı gerektirdiği, uygun süreler verildiği hâlde davacı şirketin taahhüdünü yerine getirmediği;

Davalı yanında müdahil tarafından, idarenin davacıya yapması gereken ödemelerde gecikmesinin davacının üstlendiği yükümlülükleri yerine getirmekten kaçınmasına imkân vermediği, davacının üstlendiği edimin tamamını yerine getirinceye kadar ifa yükümlülüğünün devam ettiği, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, sözleşme çerçevesinde yüklenilen toplam 500 ton katyonik polielektrolitin 241 tonluk kısmı sözleşmeye uygun olarak teslim edilmesine rağmen idarenin sözleşmede öngörülen sürelerde bedelini ödemediği, tahsil için gerekli bildirimlerde bulunulmasına rağmen idarenin hak edişleri ödemediği, idareye sözleşmenin feshedildiğine ilişkin ihtarname gönderildiği, idarenin gerekli ödemeleri yapmadığı durumlarda yüklenicinin sözleşmeyle bağlı kılınamayacağı, dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'NUN DÜŞÜNCESİ : Temyiz istemlerinin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması

istemleri hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Bölge idare mahkemesi kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçelerde ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalının ve müdahilin temyiz istemlerinin reddine,
2. Davanın reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf başvurusunun kabulü ile yukarıda özetlenen gerekçeyle dava konusu işlemin iptali yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan Bölge İdare Mahkemesi kararının ONANMASINA,
3. Temyiz giderlerinin istemde bulunanlar üzerinde bırakılmasına,
4. Posta giderleri avansından artan tutarın davalıya ve müdahile iadesine,
5. Kullanılmayan ...-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde müdahile iadesine,
6. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, bu onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'ne gönderilmesini teminen dosyanın ... İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, 30/09/2021 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.